

La Pepita de l'Associació

Quan el president em va demanar que aquesta nit fes un discurs li vaig dir que sí d'immediat, no podia dir-li que no, però de seguida vaig pensar que s'havia equivocat de persona. No em serà fàcil parlar de la Pepita de l'Associació de Veïns, i no només per motius familiars i sentimentals, d'aquests ja en vam parlar en altra ocasió, sinó perquè una de les qualitats de la Pepita era el ser una dona polièdrica, capaç de fer-se amb tothom i amb prou destreses socials com per saber estar en ambients diferents. Tant es així, que no estic ben bé segur que la Pepita de l'Associació sigui exactament la mateixa que la meva mare.

En qualsevol cas, aquest vespre no podem glosar la figura de la Pepita Agustí sense posar-nos a l'estela dels companys que van marxar abans: en Pere Font, en Lluís Costa, en Mateu Rotger i tants d'altres. Van ser d'una generació que, com deia el poeta, "ha viscut per salvar-nos els mots, per retornar-nos el nom de cada cosa". Aquella colla van viure l'escola catalana i el gust de la llibertat, van sobreviure l'època més fosca i es van apuntar al costat dels joves a refer el país. Cadascú a la seva manera i segons la seva condició. La Pepita va ser membre activa de l'escoltisme, de l'orfeó i d'aquesta associació.

Un dels ritus inevitables quan algú ens deixa és el de buidar la casa. Ho hem fet i aquí he dut algunes coses que han aparegut entre les carpetes, els llibres i les caixes de roba dels armaris. Ens ajudaran a recordar i homenatjar la Pepita.

La primera és un passaport argentí emès el 1928. La Pepita va néixer l'any 1924 a Buenos Aires, Argentina, on el seu pare havia emigrat per estalviar-se la guerra del Marroc i intentar, com molts somniaven, fer fortuna. No en va fer i, quan la Pepita tenia quatre anys, la família va tornar al Vallès, d'on eren els pares. La vida els va dur a Badalona, on van regentar un quiosc de diaris a la plaça de Vila. Per això, en aquest segon objecte que he dut hi diu al darrera "periódicos". És una fotografia d'un grup de classe, que acompanyarem amb aquest quadern escolar.

La Pepita anava a l'escola després d'aixecar-se d'hora per anar a repartir els diaris. Va fer just l'educació primària, però parlava i escrivia el català com poques dones de la seva edat. L'havia après a l'escola, a l'actual CEIP Lola Anglada i després, de gran, va fer classes de perfeccionament. La defensa de la llengua era un dels temes que la mobilitzava.

Aquesta fotografia, juntament amb altres, pertanyien a un concurs fotogràfic que es va organitzar a l'Associació quan reivindicàvem una platja neta. En desmuntar l'exposició, ella deuria guardar les fotografies a casa seva i allí van quedar. He triat aquesta perquè és del barri del Progrés, el barri on ella va viure uns vint-i-cinc anys i on vam néixer els seus fills. Després ens vam traslladar al carrer de Sant Pau i allí va viure fins el final. La imatge de la Pepita, caminant a deshora pels carrers del barri ajudant-se amb el seu carro de la compra de color verd, sempre ben arreglada, maquillada i amb collarets, probablement la teniu tots a la retina.

Segur que reconeixeu aquests cartell. És de les Festes de Maig i el va dibuixar la meua germana Montse. És el moment de recordar la disponibilitat i l'activisme d'una dona que visitava una i altra vegada les botigues del barri per aconseguir obsequis per a la tómbola, que feia tants viatges com calgués per repartir i recollir els talonaris de la loteria, que es feia un fart de sucar pa amb tomàquet a la Festa a Baix a Mar i que, quan les cames començaren a fallar-li, es posà a la caixa. Ella, amb la seva afició per les havaneres, organitzava l'anada a la cantada de Calella. Cal citar també tots els anys que ha estat l'administrativa de l'entitat. Aquí va viure el plaer de tornar a treballar. Després, ja jubilada, mai deia que no a suplir qui calgués per tenir l'associació oberta. No podem oblidar tampoc que fou vocal de la junta en moltes ocasions... Són vint-i-cinc any de vincle amb l'Associació. Han passat presidents, vocals i socis, i la Pepita sempre era aquí per ajudar-los. Jo he citat aquests records, n'hi ha molts més: els que teniu cada un dins vostre. Estic segur que, tanmateix, un de comú és l'afabilitat de la Pepita: sempre amable, interessant-se per tot i per tothom, disposada en tot moment a donar un cop de mà.

Per acabar, i com que això és un sopar, he triat aquest cartell, el de les segones jornades gastronòmiques. Hi havia un plat que els fills li demanàvem insistentment quan arribava l'estiu i que, si voleu la recepta, la trobareu al llibret que va editar l'Associació amb motiu d'una de les jornades: l'amanida americana. L'havia après del seu pare que, al seu temps, l'havia après a Buenos Aires a la cuina de l'hotel on treballava de marmitó. Al sopar d'avui no hi ha, com en altres ocasions, l'amanida americana de la Pepita. Tampoc i és ella, però ens queda el seu record, cristal·litzat en aquestes rajoles. En nom de la família i dels socis: gràcies Pepita, gràcies Associació per saber ser agraïda.

Badalona, 26 de setembre de 2009